

Quadern de cultura

/ Jordi Vicent

D'esquerra a dreta, el rector de la Politècnica, el de la Literària i el conseller de Cultura en l'acte d'obertura de curs

Nou curs, nova gent

**Les universitats
valencianes
inicien oficialment
les activitats
acadèmiques**

Els dies 1, 2 i 3 d'octubre han obert oficialment el curs les tres universitats valencianes. En totes tres hi ha hagut discursos, amb togues i barrets. En totes tres s'ha complit el ritual acadèmic. Però només una estrenava rector i només una sembla suscitar les ires de la dreta i la desconfiança del poder autonòmic. Si el rector de la Universitat d'Alacant, Antonio Gil Olcina, ja havia estat el cap de l'anterior comissió gestora, el de la Politècnica de València, Vi-

Adolf BELTRAN

cent Carot, ha estat reelegit en el càrrec. Només Ramon Lapiedra, el rector de la Universitat Literària de València, resulta una novetat incòmoda o irritant, segons els casos, per a determinats sectors.

Una incomoditat o una irritació que no es corresponen a la prudència i la moderació d'aquest rector i la manera com planteja les coses. Des de la dreta, a través del seu òrgan vocacional *Las Provincias*, se l'ataca diàriament pels motius més curiosos. Avui perquè assisteix a l'acte d'investidura de Fuster com a Doctor Honoris Causa per la Universitat Autònoma de Barcelona, demà perquè empra la terminologia País Valencià i, despús-demà perquè passa pel nas a la subdirectora del diari profetitzar els desastres que la seua gestió provocarà.

L'absència de Lerma

Evidentment, si els desastres han de ser vistos des de l'òptica de *Las Provincias*, sentim de seguida l'avidesa morbosa de veure'ls fets realitat. Però el problema ultrapassa l'anècdota del pintoresquisme d'un periòdic. Hi ha, en el fons, els símptomes d'un rebuig compartit per instàncies polítiques diverses, si no distants. Així, per exemple, el president Lerma no assistí a la presa de possessió de Lapiedra i tampoc no ho ha fet a la inauguració del curs. Es dirà que cada any el president vol ser present en la inauguració de curs d'una universitat diferent i que enguany tocava a la Politècnica. La lectura política, tanmateix, ara com llavors, és inevitable i no som els primers a fer-la perquè, a la seua manera, *Las Provincias* ja la feia quan titulava «Apertura de curso en la Literaria, con ausencia de Joan Lerma». I en la Generalitat, muts i contents.

Els tres rectors van ser unànimes en les queixes de començament de curs. Carot parlà de dèficit, falta de personal i mínim suport a la investigació. Gil Olcina de «pressupost d'inversions per a la construcció de noves instal·lacions». I Lapiedra féu un explícit retret al Ministeri per la paralització de diversos expedients.

Les prioritats

En el capítol de prioritats, tots tres coincideixen també en la importància del procés constituent que

s'obre amb la redacció dels estatuts propis de cada universitat. Després, Carot incidí en la modernització de programes i horaris, de continguts i mètodes; Gil Olcina, com correspon a una universitat molt jove, en l'eixamplament d'especialitats i de centres, i Lapiedra, en la producció científica i l'arrelament de la universitat a la societat, precisament mitjançant la seua autonomia.

Aquest darrer aspecte defineix molt clarament la posició específica del rector de la Universitat Literària de València, present

/ Jordi Vicent

Ramon Lapiedra, rector de la Universitat Literària

al seu programa i, per tant, en absolut sorprenent per a ningú. «L'especificitat de la nostra cultura, de la nostra llengua i fins i tot de la nostra geografia —digué Lapiedra en el seu discurs, davant autoritats militars i polítiques— ens configuren una realitat nacional específica, el País Valencià, que avui, en el marc autonòmic, ha trobat una forma pròpia d'autogo-

vern, la Generalitat. Aquest marc nacional pot i ha de potenciar la nostra capacitat de treballar col·lectivament i fins i tot

Antonio Gil Olcina, rector de la Universitat d'Alacant

d'entusiasmar-nos col·lectivament. I alhora pot i ha de potenciar la nostra solidaritat i el nostre respecte amb la resta de pobles de dins i fora de l'Estat espanyol. És en aquest marc on la nostra universitat hauria de trobar, al nostre parer, moltes de les seues inspiracions i els seus objectius de servei més immediats».

Una opció diferent i democràtica

Aquestes coses, dites per un científic que dirigeix una universitat, fan posar cara de prunes agres a més d'un. Però l'autonomia i la democràcia són això. Ja s'havien fet a la idea que opcions progressistes i na-

cionalistes com la del Bloc que governa la Literària eren material marginal per a opcions sense perspectives ni esperança. Uns han esmerçat tant fúria a combatre-les que no poden entendre com perviuen, i altres han fet tantes renúncies per a marginal-les que els resulta difícil acostumar-s'hi. Siga com siga, serà necessari que comencen a reeducar-se.

Lapiedra només féu una referència fugissera a la normalització lingüística. És una voluntat que se li suposa de partida. En la Universitat d'Alacant, mentrestant, s'ha creat, a través del Secretariat d'Activitats Culturals, una comissió assessora per a la normalització lingüística en el campus (¿quan començarà la cosa en la Politècnica?). L'objectiu és que, en el termini de tres anys, tots els membres d'aquella institució universitària estiguen capacitats en l'ús del valencià com en el del castellà. Ningú (jo quasi!) no s'escandalitza amb aquesta iniciativa, com de segur ho faran amb les actuacions de la Literària de València en aquest camp. És clar, allò és Alacant i queda exòtic. A més a més, el seu rector parla, amb molt bona voluntat, d'obrir-se a la «província». Quan la cosa va de País Valencià i d'idees clares, grinyolen les frontisses del continuisme i de la reacció.

Dagoll-Dagom actuarà al Micalet

El grup Dagoll-Dagom representarà el seu espectacle *Glups!!* al teatre de la Societat Coral El Micalet de València, del 17 d'octubre al 18 de novembre. D'aquesta manera, l'obra troba escenari on ser representada en català, després que el grup decidís no plegar-se a l'exigència del Teatre Principal d'estrenar-la en castellà.

Últims tocs a l'aula de l'Escola

/ Jordi Vicent

L'Escola de Teatre a Banda

A mitjan novembre s'inauguraran a València les noves instal·lacions de l'Escola de Teatre a Banda. Aquests dies, però, el nou centre inicia les activitats. Instal·lada en una casa antiga i àmplia del carrer de Pare Rico, que ha estat reformada, l'Escola de Teatre a Banda és la concreció de les aspiracions d'un grup que funciona de fa tres anys com una formació escènica preocupada per la investigació i la docència en el camp del teatre.

Cinc professors i dos tècnics per a 46 alumnes, organitzats en tres nivells, integren el personal d'aquesta «Casa de teatre». Una gran aula, susceptible de ser utilitzada per a representacions, dues aules de veu i dansa, una per a disciplines teòriques, vestuaris, camerinos i altres serveis constitueixen l'infraestructura de l'escola.

En el projecte col·labora, i ho farà també en l'as-

pecte econòmic (en un 50%), la Conselleria de Cultura, a través del director del Servei de Teatre, Rodolf Sirera. El pressupost total ha estat d'uns 6 milions de pessetes i, en paraules de Paco Puchades, un dels fundadors del grup, es tracta d'aconseguir «un lloc perfecte per a la pràctica del teatre entès com un treball quotidià, com un ofici». El centre és obert a la iniciativa de qualsevol. «En un espai com aquest hi ha poques coses impossibles de fer».

Gent que ha tigit algun contacte amb el teatre i vol aprofundir-lo, persones interessades en la dansa i l'expressió corporal i professionals que volen preparar-se o perfeccionar la seua tècnica assisteixen a l'Escola. S'hi organitzen, també, tallers d'expressió artística, plàstica i altres. La programació específicament teatral es concreta en la realització de dos espectacles al llarg de la temporada. Com es recordarà, *Pim-pam-pum* va ser el darrer treball del grup.